

Soạn bài Bài học đường đời đầu tiên (Chân Trời Sáng Tạo)

Chuẩn bị đọc

Câu 1 (trang 83 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

Em có thể chọn một trong số những chuyện em từng trải qua và để lại cho em bài học nào đó.

Ví dụ: đó là một lần em nói dối mẹ đi học để đi chơi nô đùa cùng các bạn. Sau đó hiểu ra việc làm sai trái và em đã ân hận và sửa lỗi.

Câu 2 (trang 83 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

Theo em bài học đường đời đầu tiên sẽ được nhân vật kể sẽ là những vấp ngã đầu tiên khi bước ra cuộc sống.

Trải nghiệm cùng văn bản

Câu 1 (trang 84 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

- Chi tiết miêu tả ngoại hình của nhân vật “tôi” là lời của nhân vật Dế Mèn.
- Điều này giúp em hiểu rằng Dế Mèn tính cách tự tin về vẻ bề ngoài và sức mạnh của mình.

Câu 2 (trang 84 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

Nhân vật có đặc điểm: kiêu căng, tự phụ, hống hách, cậy sức bắt nạt kẻ yếu.

Câu 3 (trang 84 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

Những từ ngữ trên cho thấy nhân vật có thái độ ân hận, hối lỗi và tự đánh giá đó là sự ngu ngốc về những sự việc mình đã trải qua.

Câu 4 (trang 86 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

Việc Dế Choắt muốn đào cái ngạch sang nhà nhân vật “tôi” cho thấy Dế Choắt hiểu được bản thân yếu ớt và nghĩ rằng Dế Mèn là người khỏe mạnh, tốt bụng.

Câu 5 (trang 88 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

“Đưa ích kỉ” là sự tự nhận thức của Dế Mèn. Chủ tự nhận thức được sự ích kỉ của bản thân mà không nghĩ đến hậu quả việc mình đã gây ra.

Suy ngẫm và phản hồi

Câu 1 (trang 89 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

- Thời điểm Dế Mèn kể lại cho chúng ta nghe bài học đường đời đầu tiên là sau cái chết của Dế Choắt.

- Điều đó thể hiện qua chi tiết “Tôi đem xác Dế Choắt đến chôn vào một vùng cỏ bùm tum. Tôi đắp thành nấm mộ to. Tôi đứng lặng giờ lâu, nghĩ về bài học đường đời đầu tiên”.

Câu 2 (trang 89 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

Lời kể của Dế mèn	Lời đối thoại của Dế Mèn
- Tôi tợn lắm. Dám cà khịa với tất cả mọi bà con trong xóm.	- Được, chú mình cứ nói thẳng thừng ra nào.
- Ngẫm ra thì tôi chỉ nói lấy sướng miệng thôi. Còn Dế Choắt than thở thế nào, tôi không để tai. Hồi ấy, tôi có tính tự đắc, cứ miệng mình nói tai mình nghe chứ không biết ai nghe, thậm chí cũng chẳng để ý có ai nghe mình không.	- Hức! Thông ngạch sang nhà ta? Dễ nghe nhỉ, chú mày hôi như cú mèo thế này, ta nào chịu được. - Chú mình có muốn cùng tớ đùa vui không? (Lời của Dế Mèn với Dế Choắt)

Câu 3 (trang 89 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

Những chi tiết thể hiện ngoại hình, hành động, ngôn ngữ và tâm trạng của nhân vật Dế Mèn:

+ Ngoại hình: Đôi càng mẫm bóng, vuốt cứng, nhọn hoắt, cánh dài, răng đen nhánh, râu dài uốn cong, hùng dũng

+ Hành động: tôi co cẳng lên, đập phanh phách vào các ngọn cỏ; tôi đi đứng oai vệ; tôi đã quát mấy chị Cào Cào ngụ ngoài đầu bờ; thỉnh thoảng, tôi ngửa chân đá một cái, gheo anh Gọng Vó lấm láp vừa ngơ ngác dưới đầm lên.

+ Ngôn ngữ: gọi Dế Choắt là “chú mày” với giọng điệu khinh khỉnh..

+ Tâm trạng: tôi lấy làm hãnh hiện với bà con về cặp râu ấy lắm, Tôi tợn lắm, tôi cho là tôi giỏi; thoát nạn rồi mà còn ân hận quá, ân hận mãi.

=> Qua những chi tiết trên cho ta thấy Dế Mèn là một chàng thanh niên trẻ trung, yêu đời, tự tin nhưng vì tự ý thức được về bề ngoài và sức mạnh của mình, Dế Mèn đã kiêu căng, tự phụ, hống hách, cậy sức mạnh bắt nạt kẻ yếu.

Câu 4 (trang 89 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

- Bài học đường đời đầu tiên mà Dế Mèn rút ra cho mình là: không nên hung hăng, kiêu ngạo và hành động thiếu suy nghĩ.

- Việc tác giả sử dụng ngôi kể thứ nhất giúp câu chuyện trở nên chân thực, khách quan, nhân vật có thể bộc lộ rõ nhất tâm trạng, cảm xúc của mình.

Câu 5 (trang 89 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

- Có thể xem cái chết của Dế Choắt là một bước ngoặt với Dế Mèn vì qua đó chú đã nhận thức được những sai lầm của bản thân. Với mọi người, Dế Mèn đã nhận thức được sự ích kỉ, coi thường người khác.

Câu 6 (trang 89 SGK Ngữ văn 6 tập 1)

Trả lời:

Bài học đường đời đầu tiên là truyện đồng thoại:

- Nhân vật là các loài vật đã được nhân hoá: trong văn bản *Bài học đường đời đầu tiên* có các nhân vật là Dế Mèn, Dế Choắt, Chị Cốc, chị Cào Cào.

- Thể hiện đặc điểm sinh hoạt của loài vật như ngoại hình của Dế Mèn được miêu tả bằng những chi tiết đặc trưng cho loài dế. Qua những đặc điểm đó cũng thể hiện đặc điểm của con người.

Câu 7 (trang 89 SGK Ngữ văn 6 tập 1)**Trả lời:**

- Qua truyện của Dế Mèn khiến em hiểu vì Dế Mèn mới lớn, sống trong một thế giới nhỏ bé nên đã lầm tưởng sự ngông cuồng là tài ba của mình, có thái độ kiêu căng, tự phụ, xốc nổi.

- Trước những sai lầm của mình, chúng ta phải biết nhận ra và sửa chữa.